

II. forduló – középiskola

MINDEN ÁLLÍTÁSHOZ/KÉRDÉSHEZ EGY IGAZ VÁLASZ TARTOZIK. KERESSÉTEK MEG AZT AZ EGYET!

1. A Rába annak ellenére, hogy a római korban fontos szállítási útvonalnak számított, ma már nem hajózható folyó. A középkorban itatásra, halászatra, rákászatra is tudták hasznosítani a környéken élők. Az ártéri erdők biztosították a falusiak épület- és tűzifáját, valamint kiváló lehetőséget nyújtottak a makkoltatásra is. Ma elsősorban gazdasági célokra hasznosítják. Vas megyében a Rábán 2017 óta már hat vízerőmű található. Hol?
  - A) Alsószölnökön, Csörötneken, Körmenten, Sárváron, Nicknél és Kenyerinél.
  - B) Alsószölnökön, Rátótnál, Csörötneken, Körmenten, Ikerváron és Kenyerinél.
  - C) **Alsószölnökön, Szentgotthárdon, Csörötneken, Körmenten, Ikerváron és Kenyerinél.**
  - D) Szentgotthárdon, Csörötneken, Körmenten, Sárváron, Ikerváron és Kenyerinél.

2. Perenye, a 14. század óta létező kőszeghegyaljai zsákfalu mintegy 300 tételből álló, saját szöveg- és dallamvariánsban máig folyamatosan élő népénekkincset őrzött meg. A falusiak saját, a Szent Vid-zarándoklaton mindig elhangzó Mária-énekeinek dokumentuma az 1855 óta helybéli előénekesek által kézzel írt és nemzedékről nemzedékre átadott, 522 oldalas "Perenyei kéziratos énekeskönyv". Milyen aporóból történik ez a zarándoklat?
  - A) Hogy az Isten Szent Vendel közbenjárására tartsa távol a falutól a száj- és körömfájás járványokat.
  - B) A falut ért 1837. évi tűzvész emlékére
  - C) **Az 1849-es kolerajárvány idején tett fogadalom okán.**
  - D) A jó szőlőszüretért fohászkodva.

3. A celdömölki búcsújáráhely története szorosan kapcsolódik a dömölki apátság történetéhez. Az apátság újjáélesztése, a kiscelli búcsújáráhely megalapozása a csehországi Koptik Odó nevéhez fűződik, akit 1739-ben neveztek ki dömölki apáttá. Az alábbiak közül válaszd ki azt a képet, amely megjeleníti azt a csodát, amelynek nyomán a településen megélnékvült az újkori Mária-tisztelet.

4. A Festetics-család tagjai a 18. századtól a 20. század első feléig jelentős szerepet játszottak hazánk, és ezen belül Vas megye életében. A Festeticsek épített örökségéhez tartozik többek között a simasági, a bogáti és az alsószelestei kastély. Az alábbiak közül melyik a Festetics család címere?

A

B

C

D

5. 1856-ban Vas megyei Baltaváron építkezés során az ott dolgozó kubikosok ásíói ősi, több millió éves őszállatok csontjait fordították ki a Kancsal-domb homokjából. A baltavári föld 7-8 millió éves élőlények emlékeit őrizte meg számunkra. Az értékes leletegyüttes felbukkanásakor min dolgoztak a kubikosok?
- A) Győr–Buda-Pest vasútvonalon
  - B) Szombathely–Eisenstadt postaúton
  - C) **Buda-Pest–Graz postaúton**
  - D) Szombathely–Kőszeg gyorsforgalmi úton
6. Ikervár mellett a Rába folyó egy külön csatornáján épült meg Magyarország első vízi erőműve. A Batthyány család 1896-tól kezdte meg az építkezést és 1900-tól mind a mai napig elektromos áramot termel. Megalakulásakor az erőművet mekkora teljesítményű gépekkel szerelték fel?
- A) 200
  - B) 1000
  - C) 1500
  - D) **600**
7. 1902 nyarán báró Wieser József gyáros Széll Kálmán közvetítésével kiváltotta a kaszagyártáshoz szükséges engedélyeket. A gyáralapításhoz a ciszterci apátság malma és a mellette lévő terület alkalmasnak kínálkozott. Mi volt az a szerszám, amellyel itt megbízható minőségű mezőgazdasági szerszámokat és vívópengéket készítettek?
- A) hosszúkasza
  - B) **farkaskalapács**
  - C) ökörhajlító
  - D) madárfogó

8. A vépi Erdődy-kastélyon az örökösök 1729-ben érdekes módon osztoztak: a kastélyt mértani pontossággal megfelezték. Az osztozási vonalon a folyosókat befalaztatták, emiatt a kastély északi részének nem volt lépcsőfeljárata az emeletre. A probléma megoldásaként az északkeleti szárnyhoz kívülről kétkarú lépcsőt építettek. Kik között zajlott ez az osztozkodás?

- A) Erdődy Lajos és Erdődy János
- B) Erdődy Lajos és Bakócz László
- C) **Erdődy Lajos és Erdődy László**
- D) Bakócz Lajos és Erdődy László

9. A Felsőbüki Nagy családnak számos fontos műemlék létrehozását köszönheti Sitke. A középkori alapokon nyugvó kastély előtt egy jellegzetes szobor is ennek a családnak köszönheti elkészültét. A szobor talapzatán a jó szemű megfigyelő dobókockákat vehet észre. Melyik szoborról van szó?

A)

B)

C)

D)

10. A XVIII-XIX. századi arisztokraták előszeretettel építették át a középkori várakat romantikus kastélyokká, így Vas megyében is számos falusi kúria és kastély középkori alapokkal rendelkezik. A képen látható épületnek is hasonlóan alakult a sorsa. No, de melyik épületről van szó?

- A) Vépi Erdődy-kastély
- B) Ikervári Batthyány-kastély
- C) Vasszécsenyi Ó-Ebergényi-kastély
- D) **Jánosházi Erdődy-kastély**

11. „ A feldarabolt halat feltesszük a bográcsba főzni annyi vízzel, hogy ellepje. Majd megsózzuk. Körülbelül 1 evőkanál sót teszünk bele. Meg kell várni még a hab feljön a tetejére, majd kanállal leszedni. Ekkor jöhet bele a feldarabolt hagyma. Körülbelül 20 perc után mehet bele a paprika, majd további 20-25 percig főzzük. Közben kifózzuk a gyufatésztát, azzal tálaljuk a levest.” Melyik hungarikumot kell elkészíteni a fenti módon?
- A) Tiszai halászlé
  - B) Bajai halászlé**
  - C) Karcagi halászlé
  - D) Gulyás
12. Őshonos kutyafajtánkat a 17-18. század folyamán alakították ki merinói juhnyájukat hazánkba kísérő terrier jellegű pásztorkutyák keresztezéséből. Közepesnél kisebb méretű kutya, szőrzete 4–7 cm hosszú, tincses, nem nemezesedik. Gyorsan tanul, hihetetlenül mozgékony. Fekete István Bogáncs című regényének „főhőse” is ehhez a fajhoz tartozik.
- A) Mudi
  - B) Puli
  - C) Pumi**
  - D) Pugi
13. Melyik nemzeti italunk változatait jelölik az alábbi elnevezések: háziúr, bivalycsók, fütty?
- A) Fröccs**
  - B) Pálinka
  - C) Egri Bikavér
  - D) Keserűlikőr
14. Melyik hazai hentesárunk nyert aranyérmét az 1910-es Brüsszeli Világkiállításon?
- A) Pick szalámi
  - B) Gyulai kolbász**
  - C) Herz téliszalámi
  - D) Csabai vastagkolbász
15. Több száz év gazdasági, társadalmi folyamatainak hatására nyerték el az őrségi épületek a két világháború közti időszakra a ma „klasszikus őrségi” formájukat. Az alábbi képen egy az őrségi portákra jellemző dolgot láttok. Mi ez?

- A) Kásztu**
- B) Tóka
- C) Favágitu
- D) Góré